

Dato	4. marts 2019
Sagsbehandler	Lene Merete Priess
Mail	lemp@vd.dk
Telefon	+45 7244 3209
Dokument	19/00125-3
Side	1/6

Klage over Vejle Kommunes afgørelse om omlægning af privat fællesvej

Vejdirektoratet har behandlet din klage af 21. december 2018. Du har på vegne af O, S-parken 71, klaget over Vejle Kommunes afgørelse af 5. december 2018 om omlægning af en del af den private fællesvej S-parken beliggende på matr.nre. d og h.

Vejdirektoratet fremsendte den 25. januar 2019 udkast til afgørelse. Vi har den 5. februar 2019 modtaget dine bemærkninger, hvor du bl.a. skriver, at din klient ikke er enig i den vurdering, vi har foretaget. Vi har desuden den 26. februar 2019 modtaget bemærkninger fra Advokat, der på vegne af S-parken 69 bl.a. skriver, at dine klienter henstilles til at parkere på egen matrikel, da vejretten udelukkende indebærer en ret til færdsel og ikke til parkering eller brug til vendeplads.

De konkrete bemærkninger er besvaret i afgørelsen, der på visse punkter er præciseret. Bemærkningerne giver ikke anledning til, at Vejdirektoratet ændrer sin afgørelse.

Vejdirektoratets afgørelse

Vejdirektoratet har truffet afgørelse efter § 6, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser¹.

Vejdirektoratet opretholder Vejle Kommunes afgørelse.

Vores kompetence

Vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med sin afgørelse har fulgt privatvejsloven², forvaltningsloven³ og almindelige forvaltningsretlige regler.

Vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn inden for lovens rammer. Det betyder, at vi ikke kan tage stilling til det rimelige eller hensigtsmæssige i f.eks. kommunens skøn om, der konkret skal

¹ Transport- og Bygningsministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 8. februar 2016 om opgaver og beføjelser i Vejdirektoratet, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1636 af 15. december 2016 og bekendtgørelse nr. 1207 af 5. oktober 2018.

² Lov om private fællesveje, lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015, som ændret ved § 5 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018.

gives tilladelse til en omlægning af en privat fællesvej. Vi kan heller ikke tage stilling til, om kommunen har overholdt god forvaltningsskik.

Kommunens afgørelse

En del af den private fællesvej omlægges over matr.nre. d og h, jf. vedlagt kortbilag. Vejtekniske og færdselsmæssige hensyn taler ikke imod at omlægge vejen, ligesom det er kommunens vurdering, at omlægningen ikke vil være uhensigtsmæssig eller til gene for andre. Omlægningen afskærer ikke andre vejberettigede fra at udnytte deres færdselsret. Tilladelsen er givet med en række vilkår.

I partshøringen var der stillet vilkår om etablering af vendeplads. Renovationsselskabet har gjort opmærksom på, at hvis der ikke er vendemuligheder ved vejen ned til S-parken 71, kan nr. 69 og 71 forvente, at afhentning af affald skal ske fra skel. Kommunen har derefter genovervejet anlæg i relation til proportionalitetsprincippet og på baggrund af oplysningerne vurderet, at vilkåret om vendeplads ikke kan gøres gældende. Spørgsmålet om etablering af vendeplads er privatretligt.

Klagen til Vejdirektoratet

Din klient har altid haft mulighed for at vende på vejen, hvilket er essentielt af flere grunde. Det må fastholdes at ejerne, brugerne samt lastbiler til tømning af septiktank mv. efter omlæggelsen fortsat skal have mulighed for at kunne vende. Det er imod gældende ret, at ansøgerne til gene for din klient, kan lave vejen, som de lyster, og derved forringe adgangsmulighederne til S-parken 71.

Du foreslår en placering af vendemulighed på matr.nr. h, hvor støv mv. ikke vil genere ejerne af nr. 69. Du skriver, at det er nødvendigt med en mulighed for at vende, når din klient skal have tømt sin septiktank (større lastbil). Du gør desuden opmærksom på, at omlægningen har medført, at vejen ofte står under stillestående vand og anmoder om, at det bekræftes, at ansvaret for udbedring pålægges ejerne af S-parken 71.

Sagens oplysninger

S-parken er en privat fællesvej beliggende i landzone, og administreres af Vejle Kommune som vejmyndighed efter reglerne i privatvejslovens afsnit II (om private fællesveje på landet), jf. lovens § 4, jf. § 1, stk. 2.

På matr.nr. d er vejen dels udlagt, dels ibrugtaget som privat fællesvej. Vejen omlægges så en del af vejudlægget på matr.nr. d nedlægges og i stedet udlægges på matr.nr. h. Den sidste del af den private fællesvej er udlagt på matr.nr. bx, ejet af menighedsrådet, omlægges ikke.

Vejle Kommune har vurderet, at omlægningen af vejen kun har betydning for få kendte vejberettigede grundejere, hvorfor proceduren i privatvejslovens § 74 er fulgt.

Kommunen beklager, at spørgsmålet vedrørende vandproblemer som følge af vejens omlægning ikke er besvaret og oplyser, at det tages op særskilt med henvisning til privatvejslovens §§ 13-24 (vedligeholdelse). Kommunen følger op på dette snarest muligt.

Klager har i partshøringen tilkendegivet at være positivt indstillet til omlægningen.

Udlæg af den private fællesvej inden omlægningen er berigtiget matrikulært.
På luftfoto (2018) ses den fysiske omlægning.

Hvilke regler gælder?

Omlægning af private fællesveje på landet

Private fællesveje, der er taget i brug, må ikke nedlægges uden kommunens godkendelse, jf. §§ 72-78. Det fremgår af privatvejslovens § 12, stk. 1.

En omlægning indebærer, at en strækning af vejen nedlægges og derefter udlægges og eventuelt anlægges i et nyt vejforløb.

En privat fællesvej skal helt eller delvist opretholdes, hvis den efter matrikelkortet er eneste adgangsvej til en ejendom eller nogen af dens lodder, og der ikke samtidig etableres anden vejadgang. Den skal også helt eller delvist opretholdes, hvis den i øvrigt er af vigtighed for en ejendom med vejret til vejen. Dette fremgår af privatvejslovens § 72, stk. 2.

Kommunen skal derefter foretage en afvejning af parternes interesser dels i at bevare vejen og dels i at omlægge den.

Proceduren for nedlæggelse af en privat fællesvej fremgår af privatvejslovens § 73 og § 74. Det følger af § 74, stk. 1, at når kommunen vurderer, at en påtænkt beslutning om nedlæggelse eller omlægning af en vejstrækning kun kan have betydning for ganske få, kendte vejberettigede grundejere kan kommunen følge proceduren i privatvejslovens § 74, stk. 2. Af denne fremgår, at kommunen skal meddele den påtænkte beslutning til de berørte grundejere og give en frist på mindst 3 uger til at fremkomme med indsigelser og ændringsforslag. Først derefter kan afgørelsen træde i kraft, hvilket står i § 74, stk. 3.

Meddelelserne skal indeholde oplysning om indholdet af § 72, stk. 2, og § 75. Hvis kommunen ikke selv har rejst spørgsmålet om vejens omlægning, skal meddelelserne også indeholde oplysning om indholdet af § 76.

Vedligeholdelse af private fællesveje på landet

Det er de vejberettigede, der er ansvarlige for, at vejen er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang. Det fremgår af privatvejslovens § 13.

Ifølge § 14, stk. 1, kan en vejberettiget anmode kommunen om at tage stilling til, om en vej er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang eller til udgiftsfordelingen vedrørende den af kommunen fastsatte fremtidige vedligeholdelse. Kommunen kan også af egen drift tage stilling til spørgsmålet.

Kommunen kan bestemme, at en privat fællesvej skal vedligeholdes, så den er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang og samtidig træffe bestemmelse om den fremtidige vedligeholdelse af vejen. Det står i privatvejslovens § 15, stk. 1.

Kommunen kan pålægge de vedligeholdelsesforpligtede grundejere konkrete vedligeholdelsesarbejder i forhold til deres brug af vejen. Det står i § 16, stk. 1. Hvis et pålagt vedligeholdelsesarbejde ikke udføres inden for den fastsatte frist, kan kommunen lade arbejdet udføre for de vedligeholdelsesforpligtedes regning, hvilket fremgår af § 16, stk. 2.

Vejudlæg

Vejudlæg og tildeling af vejrettigheder foretages af ejerne af de ejendomme, som vejen skal ligge på. Det fremgår af privatvejslovens § 11.

Proportionalitetsprincippet

Efter det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip må forvaltningsmyndigheden ikke anvende mere indgribende midler, hvis mindre indgreb er tilstrækkelige. Indgrebet skal således stå i rimeligt forhold til målet.

Vejdirektoratets vurdering og afgørelse

Når der er tale om en privat fællesvej på landet, skal kommunen ikke foretage en vurdering af, om de vejtekniske eller færdselsmæssige hensyn taler imod en omlægning af vejen. At Vejle Kommune konkret har vurdereret, at disse hensyn ikke taler imod en omlægning, kan dog ikke føre til, at afgørelsen hjemvises. Kommunen skal afveje parternes interesser i omlægningen, hvilket efter Vejdirektoratets vurdering er sket.

Der er tale om en retlig lovliggørelse, da vejen var fysisk omlagt på tidspunktet for ansøgningen om omlæggelse. I tilfælde af retlig lovliggørelse vil myndigheden efterfølgende meddele den nødvendige tilladelse på baggrund af en vurdering efter den relevante lovgivning. Forholdet er lovliggjort på baggrund af privatvejsloven, efter at Vejle Kommune har fulgt proceduren i lovens § 74.

Efter den almindelige forvaltningsret kan en myndighed konkret fastsætte saglige vilkår i forbindelse med en skønsmæssig afgørelse. Kommunen kan stille saglige vilkår for at meddele tilladelse til en omlægning, herunder vilkår til det nye vejudlæg og anlæg af vejen, samt hvem der skal betale for omlægningen. Vilkår skal altid være konkrete og sagligt begrundet. Det er et almindeligt vilkår, at de grundejere, der ønsker en omlægning, skal betale for denne, når vejens omlægning primært sker af hensyn til de pågældendes interesser.

I partshøringen af 1. marts 2018 over den påtænkte afgørelse havde kommunen stillet vilkår om udlæg af areal til vendeplads. Kommunen oplyste, at det før omlægningen har været muligt at vende en lastbil for at bakke ned til S-vej 71 og der hente affald, hvorfor kommunen påtænkte at stille vilkår om etablering af vendeplads. I afgørelsen under besvarelse af indsigelser henviste kommunen til, at den på baggrund af drøftelser med renovationsfirmaet om løsning for afhentning af affald vurderede, at vilkåret om udlæg af areal til vendeplads, ud fra en proportionalitetsvurdering, ikke kan gøres gældende. Kommunen har således begrundet, hvorfor det planlagte vilkår er frafaldet.

Da der ikke i forbindelse med partshøringen har været rejst spørgsmål om lastbil til tømning af septiktank, har kommunen ikke haft mulighed for at inddrage dette i vurderingen og inden den traf endelig afgørelse. Kommunen har derfor kun kunnet forholde sig til afhentning af affald, jf. ovenfor.

I bemærkningerne af 5. februar 2019 skriver du, at kommunens og Vejdirektoratets afgørelse er foretaget på et forkert grundlag, da vi forholder os til en vendeplads, og ikke en vendemulighed, som er, hvad din klient har stillet krav om.

Vejle Kommune har givet en offentligretlig tilladelse efter privatvejslovens § 12 efter at have modtaget en ansøgning fra vejejer. Kommunen skal, som nævnt ovenfor, foretage en afvejning af parternes interesser og følge privatvejslovens procedure. I forbindelse med partshøringen har din klient haft mulighed for at komme med indsigelser til den påtænkte afgørelse, og kommunen har pligt til at svare på disse. Din klient kan dog ikke stille krav til kommunens offentligretlige tilladelse efter privatvejslovens § 12.

Du skriver i bemærkningerne, at vendemuligheden forsvandt ved kommunens omlægning. Det er ikke kommunen, der har omlagt vejen, men vejejer. Kommunen har med tilladelsen lovliggjort omlægningen. Vejmyndigheden har ikke hjemmel i privatvejsloven til at foretage udlæg af en privat fællesvej på landet, herunder udlæg til vendeplads. Det er op til parterne på privatretligt grundlag at aftale udlæg af areal til en vendeplads, jf. privatvejslovens § 11.

Du henviser desuden til et kort, hvor det er angivet, at det har været muligt at vende siden 1976. Vi må forstå det således, at man har vendt ved at køre ind på matr.nr. h. Der er på denne ejendom udlagt privat fællesvej frem til skellet til matr.nr. m. Den del, som din klient har brugt til at vende på, slettes i forbindelse med omlægningen, men den sidste del frem til matr.nr. m bibeholdes. Du har tidligere angivet dette vejstykke som en vendemulighed.

Det er op til vejejer at tildele vejret til en privat fællesvej. Det er derfor et privatretligt spørgsmål, om din klient har haft vejret til den private fællesvej på matr.nr. h og dermed lovligt har kunnet benytte vejen til at vende på.

I bemærkningerne af 26. februar 2019 har Advokat oplyst, at ejer af S-parken 69 hele tiden har været indforstået med, at klagerne har vejret, men at det aldrig har været ensbetydende med, at der har været vendeplads/-mulighed. De afviser, at din klient siden 1976 har haft vendeplads/-mulighed. Det er desuden blevet oplyst til Vejdirektoratet, at kun vandværket har vejret til den del af vejen, der går ned til matr.nr. m.

Vi forstår oplysningerne således, at din klient har vejret til den private fællesvej som adgangsvej til hans ejendom, men at din klient hverken har eller har haft ret til at vende på den udlagte private fællesvej ned til matr.nr. m eller til at benytte andet areal udenfor det udlagte vejareal, hvortil din klient har vejret.

Vejdirektoratet kan oplyse, at indhold og udnyttelse af en vejret er privatretlige spørgsmål, der må afklares mellem vejer og de vejberettigede. I tilfælde af uenighed mellem parterne må spørgsmålet i sidste ende afklares ved domstolene.

Vejdirektoratet opretholder derfor Vejle Kommunes afgørelse om omlægning af del af den private fællesvej S-parken.

Parkering på privat fællesvej på landet

Det fremgår af bemærkningerne af 26. februar 2019, at ejerne af S-parken 69 dagligt oplever chikane i form af parkerede biler på vejen, hvilket har medført, at de er hindret adgang til egne

bygninger. Vejdirektoratet kan oplyse, at færdselsloven⁴ finder anvendelse på private fællesveje på landet. Bestemmelserne om parkering findes i lovens §§ 28-30. Det er politiet, der håndhæver de pågældende bestemmelser.

Forhold der ikke er truffet afgørelse om

Afgørelsen indeholder ikke vilkår om afvanding, men kommunen skulle have besvaret indsigelsen om problemer om vand på en del af vejen. Vejdirektoratet kan ikke tage stilling til, om vejejer skal pålægges ansvar for udbedring af vejen. Vejle Kommune har valgt at behandle spørgsmålet om stillestående vand på en del af den omlagte vej som et spørgsmål om, hvorvidt vejen er i god og forsvarlig stand i forhold til færdselsens art og omfang. Hvis kommunen vurderer, at vejen ikke er i god og forsvarlig stand, kan kommunen pålægge de vedligeholdelsesforpligtede grundejere konkrete vedligeholdelsesarbejder i forhold til deres brug af vejen. Afgørelsen vil kunne påklages til Vejdirektoratet, jf. privatvejslovens § 87, stk. 2.

Vi foretager os derfor ikke mere i sagen.

Du er velkommen til at kontakte mig, hvis du har spørgsmål.

Afgørelsen er også sendt til Vejle Kommune samt ejerne af S-parken 69.

Prøvelse ved domstolen (Søgsmålsvejledning)

Hvis du ønsker, at domstolene skal tage stilling til kommunens afgørelse eller til vores afgørelse i klagesagen, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder efter modtagelsen af denne afgørelse, jf. privatvejslovens § 88a.

Vi forbeholder os ret til at offentliggøre denne udtalelse på vores hjemmeside i anonymiseret form under iagttagelse af databeskyttelsesforordningen⁵ og databeskyttelseslovens⁶ bestemmelser.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1324 af 21. november 2018 om færdselsloven, som senest ændret ved lov nr. 1563 af 18. december 2018

⁵ EP og Rfor 2016/679/EU af 27. april 2016 – med virkning fra 25. maj 2018
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=DA>

⁶ Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=201319>